

Ali Bulac

Dershaneleri kapatmak!

Günlerdir gündemi işgal eden dershaneler konusunun “dershanelerin ötesi”nde bir anlamı olduğu açık.

Konunun eğitim sisteminin sorunlar yumağıyla ilgisi olduğu kadar siyasetin yapmayı planladığı yeni düzenlemelerle ve elbette Türkiye’de Müslümanların son yüzyıldır büyük zorluklar sonucu geldikleri nokta ile de ilgisi var. Bugün “dershaneleri” kendi bağlamlarında ele alacağız. Cumartesi günkü yazımızın konusu “eğitim”, pazartesi de “siyasal, sosyal ve kültürel İslam”ın ana misyonlarıyla ilgili olsun.

Belirtmek gerekir ki hükümet canibinden dershanelerle ilgili düzenlemeye mesnet teşkil edecek gerekçe ikna edici değil. Herkesin üzerinde söz birliği ettiği husus şudur: Dershaneler sistemin sebebi değil, sonucudur. Şu halde sorunu giderme iradesi belirmişse işe sonuçlardan değil, sebeplerden başlamak lazım. Ve artık açıkça telaffuz etmekte sakınca yok, eğitim sistemi hastadır, çocuklarımıza, genç nesillerimize fayda yerine büyük zararlar vermektedir.

Anne-babalar çocuklarını isteyerek dershanelere göndermez. Dershane demek hem aile bütçesine bir maliyet hem öğrencinin dinlenebileceği iki günlük tatilinin elinden gasp edilmesidir. Tarihte hiçbir nesil modern zamanlarda olduğu kadar devletlerin eğitim cenderesi içine alınıp bunca eziyete maruz bırakılmış değildir. 6 yaşından başlayarak asgari 22 yaşına kadar devlet çocuğu sıkı takibat altına

almakta, ona kendi dünya görüşünü, ideolojisini, hayat tasavvurunu sistemli yollarla propaganda etmektedir. Bugün savunulması gereken ilk sıradaki haklardan biri devletin insan onuruna yakışmayan eğitim işlemine karşı çocukların ruhsal, zihinsel ve sosyal özgürlükleridir.

Velilerin büyük çoğunluğu çocuklarına okulda hangi bilgilerin verildiği meselesiyle ilgilenmez. Türkiye şartlarında eğitim “sınıf atlama”nın, ailelerin çocuklarını kendi düşük konumlarından daha yüksek mevkilere çıkartmanın aracıdır. Bu böyledir. Kişisel olarak ben okumasaydım Mardin Belediyesi su işlerinde çalışan bir işçinin çocuğu olarak bu konumda olmaz, büyük bir ihtimalle terzi veya marangoz olurum; berber, kunduracı, garson da olabilirdim; çünkü hepsinde çalıştım. Ailelerin kız çocuklarını okutma konusunda gösterdikleri heveskarlığın gerisinde sahip olacakları diploma ile hem “iyi bir evlilik” yapmalarını mümkün kılmak, hem de hin-i hacette iktisadi piyasada veya bürokraside iş sahibi olmalarını sağlamak.

Bu açıdan üniversite tahsili yapmak kaçınılmaz oluyor. Türkiye’nin genelinde kalitesi yüksek eğitim verilmediğini herkes bilir. Müfredat esasında çocukları hayata hazırlamak, iyi insan yetiştirmek, yüksek ruhî ve aklî formasyon kazandırmak üzere düzenlenmiş değil. Okulda öğretilen bilgilerle üniversite sınavı kazanmak imkânsız. Öğrencinin ilave destek görmesi veya kendisi fazla mesai yapması lazım. Dershaneler bu açıdan ilave desteği sağlıyor, sınav formasyonunu kazandırıyor. Gelir düzeyi yüksek aileler yanında orta ve hatta alt gelir grupları eğer dershanelere ilgi gösteriyorsa sebebi budur. Kısaca sınavı kazandıran “okul” değil, “dershane”dir. Ailelerin gücü yetse çocuklarını

hem özel okullarda okutacaklar –ki özel okullar kontenjanının yüzde 30’u boş- hem dershanelere de gönderecekler. Gücü yeten ailelerin dershanelere ilaveten özel hocalar tuttukları da malum.

Konunun Doğu ve Güneydoğu’yla da yakın ilgisi var. Kürt ve Arap çocukları diğer Türk çocuklarından iki kat zorluk içindedirler. İlki yukarıda saydığımız zorluk, diğeri ana dilleri Türkçe olmadığı için okuduklarını anlamakta ve ifade etmekte güçlük çekiyorlar. Dershaneler bu bölge çocukları için bir zaruret. Elimizde veriler var. İki tanesi şöyle: “Dargeçit ilçesi: 2007 senesi, dershane yok, üniversiteye yerleşen öğrenci sayısı 22; 2013’te iki dershane açılıyor, üniversiteye yerleşen öğrenci sayısı 173’e çıkıyor. 1990’da Batman’da dershane yok, üniversiteye yerleşen öğrenci sayısı 35; 2013’te 18 dershane açılıyor, üniversiteye yerleşen öğrenci sayısı 6.921’e çıkıyor. Güneydoğu’da okullar hariç Hizmet’in kurumlarında ders alan öğrenci sayısı 276.626. Bunlardan 116.355 öğrenci bedava, 160.271 öğrenci de yıllık ortalama 1000 liranın altında ödeme yapıyor.” Özellikle Hizmet’in dershaneleri, okuma salonları ve etüt evleri, büyük katkı sağlıyor. Bundan bazı grupların pek mutlu olmadığı sır değil.

2013-11-21